

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента
«МОВЛЕННЄВІ ІГРИ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ»

підготовки магістра

спеціальності 016 Спеціальна освіта

освітньо-професійної програми Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка)

Силабус вибіркового освітнього компонента «Мовленнєві ігри в корекційній роботі» підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта, за освітньо-професійною програмою «Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка)»

Розробник: Мацюк Зоряна Сергіївна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____ Ірина Кузава

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 2 від 21 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: _____ Ірина Кузава

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> Спеціальність <u>016 Спеціальна освіта</u> Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) Освітній рівень: перший (<u>магістерський</u>)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання 2
ІНДЗ: <u>є</u>		Семестр 3-ий
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) – <u>14</u> год.
		Самостійна робота – <u>88</u> год.
		Консультації – <u>8</u> год.
Мова навчання	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Мацюк Зоряна Сергіївна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +380663727954, Maciuk.Zoriana@vnu.edu.ua,

Zoriana_Matsiuk@ukr.net

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента (далі – ВОК) «Мовленнєві ігри в корекційній роботі» є вибіркоким документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначає обсяги знань, що зазначені в освітній програмі та які повинен опанувати здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти; алгоритм вивчення навчального матеріалу освітнього компонента; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Для засвоєння освітнього компонента використовують базові знання, вміння і навички з педагогіки, психології, естетики, методики навчання дітей із психофізичними порушеннями. Це стає запорукою інтегративного поєднання різних ОК та дає змогу створити цілісну систему знань цього предмета.

2. Пререквізити вивчення ОК: «Організація та зміст логопедичної роботи у закладах різного типу», «Сучасні технології логопедії з практикумом з методиками», «Корекційна психопедагогіка».

Постреквізити вивчення ОК: виробнича (адміністративно-управлінська) практика у закладах з інклюзивним навчанням, навчальна (організаційно-методична) практика у закладах з інклюзивним навчанням, переддипломна практика.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК – ознайомити здобувачів освіти із теоретичними та практичними знаннями щодо проблеми використання загально-дидактичних ігор, ігрових прийомів, сюжетно-рольових та рухливих ігор у логопедичній роботі.

Завдання ОК:

- оволодіти методикою проведення ігор в логопедичній роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями;
- корекцією мовленнєвих порушень дітей та попередження мовленнєвих порушень під час гри.

4. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка)» у результаті вивчення ОК «Мовленнєві ігри в корекційній роботі», у здобувачів вищої освіти необхідно сформувані такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Результати навчання (РН):

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін тощо.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-

творчі, методи організації самостійної роботи, контрольні-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. КЛАСИФІКАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ ІГОР						
ТЕМА 1. Види ігор та використання їх у логопедичній роботі	12	1	1	10	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / макс. к-сть балів за практ. заняття - 8
ТЕМА 2. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією	13	1	2	10	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 3. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією	13	1	2	10	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 4. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із ринолалією	12	1	1	10	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 5. Особливості використання ігор в корекції порушень голосової функції	11	1	2	8	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
Разом за модулем 1	61	5	8	48	-	40
Змістовий модуль 2. ІГРИ НА ВИХОВАННЯ СЛУХОВОЇ УВАГИ						
ТЕМА 6. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із порушеннями темпоритмічної організації мовлення	12	1	1	10	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням	9	1	1	5	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 8. Профілактика порушень писемного мовлення засобами ігрової діяльності	15	1	2	10	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 9. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із комбінованими порушеннями розвитку	9	1	1	5	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 10. Нетрадиційні ігрові методики в логопедичній роботі	14	1	1	10	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 3
Разом за модулем 2	59	5	6	40	8	40
Разом за 2 модулі						80
ІНДЗ						20
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№	ТЕМИ	К-ть годин
Змістовий модуль 1. КЛАСИФІКАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ ІГОР		
1	ТЕМА 1. Види ігор та використання їх у логопедичній роботі. <i>Підготувати інтерактивні картки з класифікацією видів ігор</i>	10
2	ТЕМА 2. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання дислалії.</i>	10
3	ТЕМА 3. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання дизартрії.</i>	10
4	ТЕМА 4. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із риналалією. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання риналалії.</i>	5
5	ТЕМА 5. Особливості використання ігор в корекції порушень голосової функції. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для корекції порушень голосу.</i>	8
Змістовий модуль 2. ІГРИ НА ВИХОВАННЯ СЛУХОВОЇ УВАГИ		
6	ТЕМА 6. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із порушеннями темпоритмічної організації мовлення. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання темпоритмічного мовлення</i>	10
7	ТЕМА 7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання заїкання.</i>	10
8	ТЕМА 8. Профілактика порушень писемного мовлення засобами ігрової діяльності. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для подолання дисграфії.</i>	10
9	ТЕМА 9. Особливості проведення логопедичних ігор із дітьми з комбінованими порушеннями розвитку. <i>Підготувати інтерактивні картки ігор для дітей з комбінованим порушенням розвитку.</i>	10
10	ТЕМА 10. Нетрадиційні ігрові методики в логопедичній роботі. <i>Підготувати інтерактивні картки нетрадиційних ігор в логопедичній роботі.</i>	5
РАЗОМ:		88

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета науково-дослідного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування теоретичних знань із ОК, удосконалення навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

Завдання: підготуйте інтерактивний посібник дидактичних ігор для подолання мовленнєвих порушень у дітей з особливими освітніми потребами.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Таблиця 4

Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання роботи
4 бали	Актуальність обраної проблеми
	Якість розроблених інтерактивних карток
10 балів	Якість, чіткість та наповнення інтерактивних карток
4 бали	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
2 бали	Якість оформлення роботи
20 балів	Разом

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ВОК «Мовленнєві ігри в корекційній роботі» здійснено на основі результатів поточного контролю знань відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 28.06.2022 р. (URL: <https://v.gd/DgffFL>) за **100-бальною шкалою**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ВОК.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізовано в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінено на практичних заняттях із відповідної теми.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У разі, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання будуть анульовано. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Політика щодо дедайннів та перескладання. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення оцінки не дозволено. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань,

завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, екзамену – заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» ([URL: https://v.gd/FJ6BHO](https://v.gd/FJ6BHO)).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснено на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передусє семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснено під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силябусом освітнього компонента «Мовленнєві ігри в корекційній роботі» в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Орієнтовний перелік питань, котрі виносяться на залік:

1. Види ігор та використання їх у логопедичній роботі.
2. Класифікація ігор.
3. Структура гри.

4. Класифікація іграшок.
5. Класифікація логопедичних ігор.
6. Використання різних видів ігор в логопедичній роботі.
7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією.
8. Розвиток фонематичного сприймання.
9. Формування навичок фонематичного аналізу.
10. Розвиток артикуляційного праксису.
11. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією.
12. Ігри на розвиток дрібної моторики пальців рук і мімічної моторики.
13. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із ринолалією.
14. Ігри на активізацію піднебінно-глоткового змикання.
15. Ігри на розвиток дихання. Ігри на закріплення правильної звуковимови.
16. Особливості використання ігор в корекції порушень голосової функції.
17. Ігри на нормалізацію фізіологічного та мовленнєвого дихання.
18. Ігри на тренування координації діяльності голосового та артикуляційного апарату.
19. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при порушеннях голосової функції.
20. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із порушеннями темпо-ритмічної організації мовлення.
21. Ігри на нормалізацію темпу мовлення та нормалізацію моторної сфери у дітей.
22. Ігри на виховання слухової уваги до мовлення.
23. Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при порушеннях темпо-ритмічної організації мовлення.
24. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням.
25. Ігри на релаксацію.
26. Ігри на корекцію рухової сфери.
27. Ігри на корекцію та розвиток дихання.
28. Ігри на нормалізацію мовлення.
29. Профілактика порушень писемного мовлення засобами ігрової діяльності.
30. Розвиток і уточнення просторово-часових уявлень.
31. Розвиток фонематичних процесів.
32. Розвиток дрібної моторики пальців рук.
33. Розвиток зорово-моторної координації).
34. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із комбінованими порушеннями розвитку.
35. Особливості розвитку ігрової діяльності у дітей з обмеженими можливостями.
36. Нетрадиційні ігрові методики в логопедичній роботі.
37. Пісочна ігротерапія.
38. Манкотерапія у логопедичній роботі.
39. Використання комп'ютерних ігор у логопедичній роботі.
40. Використання розвиваючих ігор на логопедичних заняттях.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 5

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який повним обсягом володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи водночас обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на

	підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
6 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань і практичних завдань, використовуючи воночас обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Однак при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

Основна:

1. Мацюк З. Мовна гра під час розвитку комунікативних здібностей дітей з особливими потребами. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Педагогічні науки. Луцьк, 2020. 4 (408). С. 130-135.

2. Мацюк З., Фенко М. (2022). Інноваційні методи розвитку комунікативних здібностей дітей дошкільного віку в інклюзивно-реабілітаційних центрах. *Acta Pedagogica Volyniensis*, 2/2022.

3. Мовні ігри. Дидактичні ігри. Методичне забезпечення/ (електронний ресурс) // <https://naurok.com.ua/movni-igri-didaktichni-igri-metodichne-zabezpechennya-17733.html>

4. Онищенко Т. Дитяча гра в історії розвитку дошкільного виховання на Україні. // *Шлях освіти*. 2000. № 2. С. 53-56.

5. Сушкова Г. Ігри зі словесним супроводом для дітей з вадами зору // *Дошкільне виховання*. 2002. № 4. С. 20-21.

Додаткова:

6. Мацюк З. Імідж-терапія – ресурсно-витратний вид казкотерапії у роботі корекційного педагога. Матеріали Всеукр. наук.-практ. Конференції «Сучасні теоретичні й прикладні контексти спеціальної та інклюзивної освіти». 11-12 травня 2021 р. Луцьк, 2021.

7. Мацюк З., Головатчик О. LEGO-технології в спеціалізованих закладах освіти. Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір : Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (12-15 жовтня 2020 року / за заг. ред. В.З. Антоноука. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2020. С. 229-231.

8. Мацюк З., Сіліч С., Скороход А. Інтегрований розвиток дітей з особливими потребами засобами казкотерапії. Матеріали Всеукр. наук.-практ. Конференції «Сучасні теоретичні й прикладні контексти спеціальної та інклюзивної освіти». 11-12 травня 2021 р. Луцьк, 2021.

Інтернет-ресурси:

9. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iitzo.gov.ua/biblioteka/>

10. <https://mromantika1.wixsite.com/mysite> Сайт-помічник для практикуючих логопедів та творчих педагогів!

11. <http://www.logopedia.com.ua> Український логопедичний сайт для логопедів.

12. <http://logopedia.com> Сайт «Логопед».

13. <http://logopedu.com.ua> Клуб професійних логопедів.

14. <http://innagidkih.ucoz.com> Сайт для тих, кого цікавить логопедія.

15. <http://forchel.ru> Різна інформація для педагогів ДНЗ.

16. <http://logoped.in.ua> Матеріали з діагностики та корекції вад мовлення, статті для батьків, описи дидактичних ігор.